Lietas Nr. C12327316
Lietas arhīva Nr. C-0672-17/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļos 2017.gada 31.martā

Daugavpils tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Stikāne
ar sekretāri A.Vilcāni
izskatīja atklātā tiesas sēdē Talsu ielā 2, Preiļos **/pers. A/** prasību pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 28.septembrī Daugavpils tiesā saņemta prasītājas /pers. A/ prasība pret /pers. B/ par vienošanās grozīšanu un uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka kopdzīves laikā ar atbildētāju prasītājai /datums/piedzima meita /pers. C/, par ko Daugavpils novada dzimtsarakstu nodaļas dzimšanas reģistrācijas grāmatā /datums/tika izdarīts attiecīgs akta ieraksts ar Nr./numurs/.

Pēc četriem kopdzīves gadiem- /datums/Daugavpils novada Dzimtsarakstu nodaļā prasītāja ar atbildētāju noslēdza laulību, par ko Daugavpils novada Dzimtsarakstu nodaļā tika izdarīts attiecīgs akta ieraksts ar Nr./numurs/.

Diemžēl kopdzīve ar atbildētāju neizveidojās un tā tika šķirta /datums/, par ko zvērināta notāre Valsts amatpersona, izdeva attiecīgu apliecību. Pirms laulības šķiršanas /datums/puses savā starpā parakstīja „Laulāto vienošanos šķirot laulību", kuras punktā 2.2. noteica, ka atbildētājs apņemas ik mēnesi, sākot no vienošanās parakstīšanas, maksāt prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai 150,00 *euro* mēnesī, pārskaitot naudu uz prasītājas norēķinu kontu /konta numurs/.Uzturlīdzekļi tiek maksāti par tekošo mēnesi līdz tekošā mēneša 25. datumam.

Uzturlīdzekļu apmērs var tikt grozīts, pusēm rakstiski vienojoties, ja mainās pušu materiālais stāvoklis, valstī pieaug inflācija, meitas uzturēšanai rodas īpaši izdevumi un citi. Ja puses nevar vienoties sarunu ceļā, jautājumu par uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu izskata tiesa.

No vienošanās parakstīšanas ir pagājuši vairāk nekā divi gadi. Pa šo laiku meita paaugās, uzsāka skolas gaitas, iesāka mācīties mūzikas skolā, palielinājās izdevumi, kas saistīti ar meitas veselības aprūpi un šai sakarā uzturlīdzekļu apmērs, ko maksā atbildētājs saskaņā ar vienošanos 150,00 *euro* apmērā ir nepietiekošs.

2016.gada 29.augustā prasītāja, apkopojot visus izdevumus, kas saistīti ar meitas veselības uzturēšanu, skolas gaitu sagatavošanu, vērsās pie atbildētāja ar priekšlikumu, labprātīgi bez tiesas starpības, vienoties par maksājamo uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu, tos palielinot, atbilstoši pieaugošajām bērna vajadzībām.

Atbildētājs noignorēja prasītājas piedāvājumu un meitas vajadzības, tādēļ, aizstāvot savas mazgadīgās meitas /pers.C/ intereses, prasītāja ir spiesta vērsties tiesā ar šo prasības pieteikumu par Vienošanās grozīšanu un uzturlīdzekļu piedziņu, tos palielinot.

Meitas /pers.C/ pilnvērtīgai uzturēšanai mēnesī ir nepieciešami naudas līdzekļi vidēji 1100 *euro* apmērā.

Meitai /pers.C/ ir problēmas ar veselību un viņai ir uzstādīta diagnoze: plakanā pēda, pēdas deformācija, sakarā ar to paaugstināts muskuļu tonuss, kas bērnam rada drausmīgas sāpes, ja netiek veikti visi nepieciešami pasākumi, sākot ar zālēm, beidzot ar masāžu, vingrošanu un baseina apmeklēšanu. Sakarā ar to, ka meitai ir tādas problēmas ar veselību, viņai ir nepieciešami īpaši apavi, kurus izgatavo firma "ECCO" un kuri ir dārgi. Meitai aug kāja un katru sezonu viņai pērk jaunus apavus.

Lai labotu šo meitas kāju defektu, viņa patstāvīgi vadā meitu uz vingrošanu un kopā apmeklē baseinu, kas prasa papildus izdevumus.

/pers.C/ ir ļoti apdāvināta meitene un viņai ir muzikālas dotības- absolūtā dzirde, tādēļ meita apmeklē mūzikas skolu, kur nodarbojas ar klavierspēli, kā arī šogad viņa uzsāka skolas gaitas /nosaukums/, kur meitene arī mācās mūzikas klasē.

Lai meita varētu mācīties šajā klasē, meitenei ikdienā vajag nodarboties uz klavierēm, tādēļ viņa bija spiesta iegādāties meitai klavieres uz nomaksu, ik katru mēnesi maksājot tikai par klavierēm 221,83 *euro*.

Meita piedalās koncertos un dažādos pasākumos no Daugavpils /nosaukums/, jo viņa ir tā vokālā kolektīva /Nosaukums B/ dalībniece.

/pers.C/ ir izteiktas deklamēšanas spējas un tādēļ viņa piedalās arī deklamēšanas konkursos.

Piedalīšanās konkursos un uzstāšanās kopā ar vokālo kolektīvu prasa papildu izdevumus, jo izbraukumus uz citām pilsētām vecāki nodrošina no saviem līdzekļiem un neapšaubāmi, ka jāiegādājas apģērbs, kas ir atbilstošs skatuvei, jo bērnā ir jāieaudzina mākslinieka gaume. Kopā ar meitu viņa apmeklē koncertus, izcilu muzikantu un dziedātāju uzstāšanos, kas sekmē /pers.C/ muzikālo dotību attīstību, kā arī sekmē /pers.C/ tieksmi mācīties.

2016.gadā laikā no 6.jūlija līdz 9.jūlijam ar meitu viņa apmeklēja Laimas Vaikules koncertu Dzintaru koncertzālē.

Vienlaikus arī viņa organizēja meitai atpūtu pie jūras, nodrošinot arī Akvaparka apmeklējumu, jo jebkuras procedūras, kas saistītas ar ūdeni, uzlabo meitas veselību saistībā ar plakano pēdu un tonusa mazināšanu, un tikai uzturēšanās izdevumi viesnīcā izmaksāja 255 *euro*.

Obligāts priekšnosacījums un ārsta rekomendācija ir, ka /pers.C/, ņemot vērā viņas veselības stāvokli un noslogotību, jāatpūšas pie jūras. Tā, izpildot ārsta rekomendāciju, 2016.gada jūnijā viņa aizveda meitu atpūsties pie Vidusjūras, uz ko tika patērēti naudas līdzekļi tikai attiecībā uz /pers.C/ 900 *euro* apmērā.

Sakarā ar to, ka viņa viena nevar nodrošināt meitu ar visu nepieciešamo, 2016.gada vasarā viņa vairākkārt vērsās pie atbildētāja, lūdzot palielināt uzturlīdzekļu apmēru kaut vai līdz 250,00 *euro* apmēram, taču atbildētājs uz to nenoreaģēja un turpina maksāt uzturlīdzekļus 150,00 *euro* apmērā, ar ko nekādi nevar nodrošināt pat visnepieciešamākos izdevumus, kas saistīti ar meitas veselības un izglītības aprūpi.

Tādējādi, ir pamats vienošanās grozīšanai, palielinot uzturlīdzekļu apmēru, jo no vienošanās parakstīšanas dienas ir mainījušies faktiskie apstākļi, bet tieši ir mainījušās meitas nodarbes, un meita ir uzsākusi skolas gaitas, kā rezultātā ir palielinājušies izdevumi, kas saistīti ar meitas uzturēšanu.

Vienai viņai ir grūti uzturēt meitu, sniedzot viņai visu nepieciešamo, jo viņas apgādībā ir arī vecākais dēls no pirmās laulības- /pers. G/, kurš ir /nosaukums/ maģistra studiju 2.kursa students, tā ir maksas apmācība, kā arī nepieciešami līdzekļi, lai dzīvotu Rīgā, nomājot kopmītnes, tērējot naudu transportam un ēdienam.

Atbildētājs ir labi situēta persona, kuram ir savs bizness, tikai 2016.gada pavasarī viņš iegādājās sev /adrese/ zemes gabalu, uz kura izvietota

dzīvojamā māja, tādējādi spējīgs arī sniegt pienācīgus uzturlīdzekļus slima bērna uzturēšanai.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, prasītāja lūdz grozīt /datums/Vienošanās "Laulāto vienošanās, šķirot laulību" punktu 2.2. daļu, ar kuru noteikts, ka "Laulātais apņemas ik mēnesi, sākot no šīs vienošanās parakstīšanas, maksāt laulātājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai 150,00 euro apmērā, pārskaitot naudu uz laulātās norēķinu kontu /konta numurs/", un piedzīt no atbildētāja /pers. B/, personas kods /personas kods/, viņas labā uzturlīdzekļus ik mēnesi 540,00 *euro* apmērā, meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai, pārskaitot tos uz viņas norēķinu kontu Swedbank /konta numurs/.

Spriedumu par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Atbildētājs iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norāda, ka prasību uzskata par tiesiski un faktiski nepamatotu, ka prasību neatzīst, jo labprātīgi parakstītam vienošanās aktam, kā civiltiesiskam darījumam ir tiesiska nozīme, jo tas rada noteiktas juridiskas sekas- pienākumu abām pusēn respektēt un pildīt tiesiski noslēgta līguma noteikumus.

Civillikuma 179. pantā norādītais par vecāku mantas stāvokli nav uzskatāms par likumā dotu atļauju atkāpties no līguma Civillikuma 1587.panta izpratnē, jo Civillikuma 179.pants vispār nerunā par kādām līgumiskām attiecībām.

Prasības pieteikums nesatur argumentu, kuru dēļ tiesai jāiejaucas pušu noslēgtajā darījumā, jo nav norādes uz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Plakanā pēda ir meitai iedzimta diagnoze un nepilngadīga bērna ārstēšana, rehabilitācija un vingrošana valstī ir nodrošināma bezmaksas saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 12.panta otro daļu, ka bērnam ir tiesības uz bezmaksas veselības aprūpi, ko nosaka valsts programma.

Savukārt, bērna vaļaspriekus jāsamēro ar vecāku spējam tos maksāt. Klavieru 5324,00 *euro* vērtībā pirkumu viņš uzskata par nesamērīgu, jo iesācējam un septiņu gadu vecam mūziķim, iespējams iegādāties daudz lētāku instrumentu.

Prasības pieteikumā norādītos 1080,01 *euro*, kā septiņgadīga bērna uzturam ik mēnesi nepieciešamos līdzekļus viņš uzskata par nesamērīgu apmēru, un turklāt tas gandrīz trīs reizes pārsniedz atbildētāja ikmēneša ienākumus.

Viņa vienīgais ienākuma avots ir minimālā darba alga, no nekustamā īpašuma viņam ienākumu nav un dzīvojamas mājas Pierīgā viņam arī nav.

Prasītājas pārstāve /pers. I/ tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā, atkārtoja prasības pieteikumā izklāstītos argumentus, un tiesai paskaidroja, ka strīda nav par 2014. gadā parakstīto vienošanos starp pusēm, uz to brīdi uzturlīdzekļi bija noteikti 150 *euro*. Ir pagājuši 3 gadi un pa šo laiku algas, izdevumi, komunālie maksājumi, dzīves apstākļi ir palielinājušies un tas viss prasa lielākus izdevumus. Tagad ir nepieciešamība palielināt uzturlīdzekļus, jo meita tagad ir 1.klases skolniece, mācās /nosaukums/ ar padziļinātu mūzikas apguvi. Papildus meita vēl apmeklē /nosaukums/ mūzikas skolu, kur ir jāmaksā papildus maksa. Viņa apmeklē arī maksas baseinu, nodarbojas ar vingrošanu, kur ir nepieciešams specapģērbs. Meitai ir muzikālas dotības, māte ir iegādājusies klavieres un veic klavieru izmaksu, par ko ir iesniegti dokumenti. Meitai ir plakanā pēda, ko pierāda medicīnas izziņa. Meita bieži slimo, ir nepieciešami dažādi medikamenti. Tēvam neinteresē meitas audzināšana, izglītošana. Saskaņā ar izziņu, atbildētājs saņem minimālo algu, bet jāņem vērā, ka atbildētājs ir sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums / dibinātājs un valdes loceklis un pats sev nosaka algu. Prasības pielikumā ir pievienota sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums / bilance, pēc kuras ir redzams, ka uzņēmums strādā ļoti labi, 2014., 2015.gadā- ar peļņu. Atbildētājs varēja ar uzņēmuma lēmumu pieņemt un izmaksāt dividendes. Atbildētājs uz uzņēmuma vārda ir iegādājies sev vieglo automašīnu BMW 5,un ir šīs automašīnas turētājs.Atbildētājs saņem minimālo algu 280 *euro*, katru mēnesi viņš pārskaita uzturlīdzekļus prasītājai 150 *euro*, un viņam uz rokām paliek 130 euro, un par palikušo naudu viņš 2015.gadā aizdeva savam uzņēmumam 1000 *euro* aizdevumu. 2016. gadā pie Rīgas robežas nopirka sev nekustamo īpašumu par 30 000 *euro*. Visi šie apstākļi pierāda, ka atbildētājs ir spējīgs un var nodrošināt savu vienīgo bērnu ar lielākiem uzturlīdzekļiem. Valsts uzturlīdzekļus bērniem maksā 114 *euro* par tiem vecākiem, kuri nestrādā. Atbildētājs ir firmas dibinātājs un valdes loceklis, pats strādā, ir labi situēts un braukā ar labu automašīnu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10. pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Māte no savas puses nodrošina meitas garīgo, veselības, intelektuālo attīstību. Tēvs negrib tajā piedalīties un pilnveidot meitas dzīvi. Atbildētājs ir strādāt spējīgs, ja savā uzņēmumā strādā par minimālo algu, tad lai strādā papildus darbus. Uzskata, ka atbildētājs tīši izvairās maksāt lielākus uzturlīdzekļus, jo iespēja maksāt vairāk ir, to pierāda prasības pielikumā pievienotie dokumenti- uzņēmuma bilance, iegādātais īpašums. Prasības pieteikumu lūdz apmierināt un grozīt /datums/vienošanos par laulāto šķirto laulību punktu 2.2., kurš noteica, laulātais apņēmās ik mēnesi sākot no vienošanās parakstīšanas brīža maksāt laulātajai uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturēšanai 150 *euro*. Piedzīt no atbildētāja /pers. B/ prasītājas labā uzturlīdzekļus ik mēnesi 540 *euro* apmērā, meitas /pers. C/ uzturēšanai. Atbildētājs 2016.gadā ieguva īpašumu, 2016.gada augustā atbildētājs pārdeva dzīvokli par 10400 *euro*. Meita sakarā ar plakano pēdu, apmeklē maksas masāžas kursus. Par mātes ienākumiem lietā ir pierādījumi, ka mātei 2009.gadā bija izmaksātas dividendes 700 000 lati, kas ir 100 000 *euro*. Prasītāja ir uzņēmēja, viņai pieder uzņēmums un viņa saņem algu. Dividendes nauda ir iegūta pirms laulības noslēgšanas ar atbildētāju. Dividendes ir prasītājas personīgā nauda. No 2017.gada prasītājas darba alga ir 470 *euro*. Par šo algu un dividenžu naudu prasītāja sedz visus izdevumus, kuri norādīti pieteikumā. Uz 2013.gadu prasītājai bija deklarēti uzkrājumi 50 000 *euro*. Pēc 4 gadiem prasītājas iekrājumi ir samazinājušies. Norādītos izdevumus prasītāja sedz pati no darba algas 470 *euro*, un izdevumus palīdz segt civilvīrs, kurš pērk produktus, dažreiz apmaksā izdevumus par skolu. Uz doto brīdi prasītājai iekrājumu nav, jo audzina 2 bērnus. Katru mēnesi izdevumi mainās, tas atkarīgs no vajadzībām. Uzsākot skolas gaitas, izdevumi palielinājās. /pers. A/ pieder māja /adrese/, kura iegādāta pirmajā laulībā. Par nepabeigto celtniecību bija noslēgta vienošanās pirms laulības šķiršanas ar atbildētāju, un atbildētājs par to saņēma kompensāciju. Māja nav pabeigta, tāpēc novērtējuma nav. Iegādāta bija zeme 2010. gadā. Uz šīs zemes pamati stāv, un, lai kaut ko veiktu, ir vajadzīga nauda. Prasītājai pieder strādājošs uzņēmums, viņa ir šī uzņēmuma dibinātāja un valdes locekle. Uz 2014.gadu bērns apmeklēja bērnudārzu, neapmeklēja mūzikas nodarbības un vingrošanu, un uz to brīdi minimāli tas bija pietiekoši. Prasītāja kā laba māte, grib izglītot meitu un dot vairāk, jo bērnam ir spējas, ir talants, un tas ir jāattīsta. Prasītājai ir 2 vieglās automašīnas, kas reģistrētas uz uzņēmuma sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums D/ vārda. Klavieres tika nopirktas no ražotāja, kurš preces pārdod tikai juridiskām personām. Kopā klavieres izmaksāja 4400 *eur*o, kuras prasītāja iegādājās bez uzcenojumiem uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums D/ vārda. Ir noformēts aizdevuma līgums un par klavierēm prasītāja pārskaita 200 *euro* savai firmai. Prasītājas darba alga no 2017.gada ir 470 *euro* no sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums D/. Bērna pabalsts 22,76 *euro*. Prasītājai pieder nekustamais īpašums- māja, /adrese/, kur dzīvo. Ar atbildētāju laulības laikā bija iegādāta zeme /adrese A/, kur gribēja celt kopējo māju ar atbildētāju, pamati ir uzsākti un tas ir viss.

Atbildētāja pārstāve /pers. K/ tiesas sēdē prasību neatzina norādot, ka uz laulības šķiršanas brīdi puses vienojās par kompensāciju, par īpašuma sadales variantu, un no tā arī izveidojās uzturlīdzekļu maksa 150 *euro*. Nepastāv strīds par laulības laikā iegūtā nekustamā īpašuma sadali, biznesa sadali, par cita nekustamā īpašuma sadali. Pirms laulības šķiršanas laulātie vienojās, ka uzturlīdzekļu apmērs var tikt grozīts, laulātajiem vienojoties, ja mainās laulāto materiālais stāvoklis, valstī pieaug inflācija, meitas uzturēšanai rodas īpaši izdevumi utt. Ja puses nevar vienoties, tad jautājumu risina tiesā. Lai grozītu konkrētu punktu, tiesai vajag konstatēt, ka mainās laulāto materiālais stāvoklis, inflācija, rodas īpaši izdevumi bērna stāvoklim. Kopš laulības šķiršanas, atbildētāja /pers. B/ mantiskais stāvoklis neuzlabojās, tieši otrādi pasliktinās. Vienīgais ienākumu avots pēc laulības šķiršanas, ir ienākumi no komercdarbības. Atbildētājs nodarbojas ar biznesu. Pirms 2 gadiem, ņemot vērā valsts situāciju Latgales reģionā, viņš nolēma apturēt darbību, atsavināt mašīnas, ar kurām nodarbojās firma. Līdz ar to parādījās peļņas un zaudējumu aprēķini, palielinājusies ienākumu pozīcija, atsavinot firmas pamatlīdzekļus. Atbildētāja pamatlīdzekļi atsavināti, izmantojot situāciju, atbildētājam izmaksāja dividendes, par kuru ir nopirkts zemes gabals, par kuru minēja prasītāja paskaidrojumā. Zemes gabals nopirkts, kura vērtība 30 000 *euro*. Lai iegādātu konkrēto īpašumu, bija ņemti kredīti no saviem radiem. Kredītu

apmaksai bija pārdots dzīvoklis Daugavpilī par 10 000 *euro*.Atbildētāja dzīvošanas apstākļi ir biedējoši, tos nevar raksturot kā normālus, jo atbildētājs ar sievu dzīvo uz zemes gabala ievietotā vagoniņā. Nekādas citas dzīvošanas vietas viņiem nav. Firma pelna tikai uz nodokļu atmaksu. Sakarā ar pamatlīdzekļu pārdošanu, ir izveidojušies avansa maksājumi sakarā ar peļņu. Bet secināt, ka ir ļoti labs mantiskais stāvoklis, tam nav nekāda pamata. Uz firmas vārda līzingā bija iegādāts transportlīdzeklis.Citi transportlīdzekļi pārdoti, lai tiktu dzēstas prasības pret banku.Lai uzsāktu nodarbošanos ar klavierēm ar mūziku, pietiktu ar lētāku instrumentu, bet nevis instrumentu pielāgotu savam dzīvokļa interjeram. Ļoti daudz pozīciju valsts nodrošina par saviem līdzekļiem, tai skaitā par veselības aprūpi. Par speciāliem apaviem, ir bezmaksas pieejama lieta. Ja tie ir ECCO apavi, tad piedāvātāji nekad nenodarbojas ar speciālu katram bērnam pielāgotu ārstniecisko apavu izgatavošanu. Nepareizi ir iekļauti izdevumi, kas attiecas par nekustamā īpašuma uzturēšanu, tie nevar būt saistīti ar bērna uzturēšanu saistītiem izdevumiem. Tas ir īpašnieka pienākums uzturēt īpašumu un segt visus nepieciešamos izdevumus. Šobrīd atbildētājs var maksāt 150 *euro*, kā tas ir norādīts vienošanās. Atbildētājs neizvairās maksāt, viņš katru mēnesi maksā 150 *euro* bez kavēšanas, kas pārsniedz valstī noteikto minimālo summu. No vienošanās noslēgšanas brīža, atbildētāja mantiskais stāvoklis ir mainījies uz sliktāko pusi. Atbildētājam nav nekādu iekrājumu. Atbildētājam bija atsavinātas automašīnas 2014.gadā. Tagad uzņēmumam ir 1 automašīna.Saņemtās dividendes atbildētājs ieguldīja nekustamajā īpašumā. 2014.gadā bija izmaksāta kompensācija pie laulības šķiršanas par nekustamo īpašumu. Atbildētājam ir minimālā alga, uzturlīdzekļiem pārskaita 150 *euro*, iztikai paliek ļoti maz. Ja ir ārsta nosūtījums, tad baseins nav par maksu. Arī vingrošana pilsētā ar ārsta nosūtījumu ir par velti. Atbildētājs saņem darba algu 385 *euro*. Viņa firmai ir 2 automašīnas.Uz firmas vārda ir 1 kravas furgons un 1 vieglā automašīna. 4 automašīnas-fūres ir pārdotas decembrī. Pieder zemes gabals 30000 *euro* vērtībā. Atbildētājs ir firmas dibinātājs, valdes loceklis un darbinieks. Viņam apgādībā ir sieva, kura mācās, kurai nav pastāvīgas darba vietas.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītājas pārstāves un atbildētāja paskaidrojumus, pārbaudot un izvērtējot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Civillikuma 179.panta nosacījumiem vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus. Katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai jānodrošina uzturlīdzekļi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga no 2017.gada 1.janvāra sastāda 380,00 *euro*.

Tātad, pašlaik atbildētāja pienākums neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa būtu nodrošināt meitas uzturēšanai 114,00 *euro* mēnesī.

Jāņem arī vērā Civillikuma 177.pantā noteiktais, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Lietā esošā bērna /pers. C/ dzimšanas apliecība Nr./apliecības numurs/ apliecina, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, tēvs ir atbildētājs /pers. B/ un māte- prasītāja /pers. A/.

No lietā esošajiem pierādījumiem un pušu sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka meita /pers. C/ dzīvo kopā ar prasītāju, kura viņu uztur un aprūpē, atbildētājs saskaņā starp pusēm /datums/parakstīto „Laulāto vienošanos šķirot laulību", sākot no vienošanās parakstīšanas, maksā prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai 150,00 *euro* mēnesī.

2012.gada tiesu prakses apkopojumā „Par tiesu praksi strīdu izskatīšanā par aizgādības (kopīgas, atsevišķas, ikdienas) un saskarsmes tiesībām un uzturlīdzekļiem bērnam" Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka tiesai, izšķirot strīdu par uzturlīdzekļu piedziņu, jāizvērtē bērna vajadzības un abu vecāku mantas stāvoklis un spēja bērna uzturam, garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanai nepieciešamo summu maksāt.

Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar ģimenes ārstes /amatpersona/ izrakstu no /pers. C/ medicīniskās kartes, viņa ir bieži slimojošs bērns, tāpēc viņai ir nepieciešami regulāri rehabilitācijas pasākumi 2 reizes gadā.

Saskaņā ar Sporta medicīnas centra izrakstu no /pers. B/ medicīniskās kartes, fizikālās un rehabilitācijas ārstes /amatpersona/ izrakstu, izdruku no /Nosaukums E/ privātprakses par /pers. B/ kāju pārbaudi, viņai ir plakanā pēda, pēdas deformācija, stājas problēma, tika veiktas masāžas kājām, ārstnieciskās nodarbības, un ir rekomendēts apmeklēt baseinu, ārstnieciskās vingrošanas nodarbības treneru uzraudzībā, iegādāties ortopēdiskus apavus ar speciālām zolītēm, apmeklēt sporta vingrošanas nodarbības trenera uzraudzībā.

Lietas materiāli apliecina, ka /pers. B/ mācās /nosaukums/ 1.a klasē, apgūst pamatizglītības profesionāli orientētā virzienā mazākumtautību programmu (mūzika), apgūst klavierspēli. Kopš 2014.gada /pers. B/ piedalās Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes "Krievu kultūras centrs" vokālajā kolektīvā "/Nosaukums G/. 2016./2017.mācību gadā /pers. B/ apgūst profesionālās ievirzes izglītību izglītības programmas Kora klase 2.klasē /nosaukums/, un vecāku līdzfinansējuma maksa mēnesī sastāda 14,23 *euro*.

Pušu sniegtie paskaidrojumi un lietas materiāli apliecina, ka prasītāja /pers. A/ ir uzņēmuma- sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums D/ dibinātāja un valdes locekle. No 2017.gada prasītājas darba alga šajā uzņēmumā ir 470 *euro*. Prasītājai ir 2 vieglās automašīnas, kas reģistrētas uz viņas uzņēmuma- sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums D/ vārda. /pers. A/ pieder māja /adrese/ un nepabeigta celtniecība un zeme /adrese A/. Viņa saņem ģimenes valsts pabalstu 22,76 *euro* mēnesī. Kā arī, prasītājai apgādībā ir vēl pilngadīgs dēls /pers. G/, dzimis /datums/, kurš ir pilna laika klātienes students /nosaukums/.

Atbildētājs/pers. B/ ir uzņēmuma- sabiedrības ar ierobežotu atbildību /nosaukums/ dibinātājs, valdes loceklis un darbinieks, un viņš šajā uzņēmumā saņem darba algu 385 *euro* mēnesī. Viņa firmai ir 2 automašīnas uz firmas vārda- 1 kravas furgons un 1 vieglā automašīna. 4 automašīnas- fūres tika pārdotas 2016.gada decembrī. Viņam pieder zemes gabals 30000 *euro* vērtībā /adrese/. Saskaņā ar /pers.B/ uzņēmuma sabiedrības ar ierobežotu atbildību /nosaukums/ gada pārskatu, uzņēmums 2014. un 2015.gadā strādāja ar peļņu.

Izvērtējot abu vecāku /pers. A/ un /pers. B/ mantas stāvokli un ienākumus, ir redzams, ka viņu abu mantas stāvoklis un ienākumi ir diezgan līdzīgi. Atbildētājs labprātīgi piedalās meitas /pers. C/ uzturēšanā, veicot pārskaitījumus uz prasītājas kontu 150 *euro* mēnesī, bērna uzturam, bet tie pilnībā nav pietiekoši un nav atbilstoši viņa mantas stāvoklim un ienākumu apmēram.

Prasītāja ir iesniegusi izdevumu aprēķinu vienam mēnesim, kas nepieciešami meitas /pers. C/ uzturēšanai, pēc kā redzams, ka prasītāja norāda, ka

ikmēneša izdevumi par produktiem, par komunālajiem pakalpojumiem (gāzi, elektrību, apsardzi, auksto ūdeni, kanalizāciju, atkritumu izvešanu), internetu, televīziju kopā sastāda 281,25 *euro*, izdevumi izglītībai un sportam- kancelejas preces, baseina apmeklēšana, transporta izdevumi, vingrošana, mūzikas skola, kopā sastāda 292,00 *euro*, atpūtai, izklaidei- kinoteātris, bērnu žurnāli, grāmatas, spēles, kopā sastāda 40,00 *euro*, ārstēšana- zāles, vitamīni, sastāda 15,00 *euro*, higiēnas preces kopā sastāda 27,00 *euro*, kredīta apmaksa par klavieru iegādi 221,83 *euro*, sezonas izdevumi (apģērbu, apaviem, dalībai konkursos, koncertu apmeklēšana, dzimšanas dienas u.c) sastāda 202,93 *euro* un visi izdevumi kopā mēnesī sastāda 1080,01 *euro*.

Tiesa, izvērtējot prasītājas iesniegto ikmēneša izdevumu aprēķinu meitas /pers. C/ uzturēšanai un pievienotos izdevumu dokumentus, atzīst, ka ne visi izdevumi, ko prasītāja norādījusi, kā nepieciešamus bērnam, ir pamatoti.

Tiesa ņem vērā, ka pievienotie čeki par zābaku iegādi 103,92 *euro* vērtībā un maksājuma uzdevums, vairāki maksājuma uzdevumi par pirkumiem un čeki- 83,47 *euro*, 81,30 *euro*, 39,90 *euro*, 58,00 *euro*, 13,95 *euro*, 18,00 *euro*, 25,00 *euro*, 21,00 *euro*, 23,00 *euro*, 68,00 *euro*, 21,69 *euro*, 8,35 *euro*, 20,85 *euro*, 12,35 *euro*, 33,68 *euro*, nepierāda, kādas preces tika iegādātas, un ka tās tika iegādātas tieši /pers. C/ uzturēšanai.

Tiesa atzīst, ka pamatota ir arī atbildētāja norāde par to, ka lai uzsāktu nodarbošanos ar klavierēm ar mūziku, varētu pietikt ar lētāku instrumentu, jo iegādāto klavieru 5324,00 *euro* vērtība ir nesamērīgi liela. Kā arī tiesa atzīst, ka lai varētu atpūsties pie jūras, ir iespējams izvēlēties tuvāku atpūtas vietu un lētāku variantu, nekā norādīts prasītājas aprēķinā (624,50 *euro*). Arī dārgu koncertu apmeklējumi nav obligāti pasākumi meitas uzturēšanai.

Tiesa, vadoties no dzīvē gūtiem novērojumiem un pieredzes, atzīst, ka prasītājas norādītā kopējā ikmēneša izdevumu summa 1080,01 *euro* mēnesī meitas /pers. B/ uzturēšanai ir pārmērīga un nesamērīga.

No prasītājas iesniegtajiem rēķiniem un maksājumu uzdevumiem par komunālajiem pakalpojumiem, par apsardzes veikšanu, par gāzi, par elektroenerģiju, nav saprotams, kā ir veikusi prasītāja aprēķinu par bērna /pers. B/ daļu, jo nav iesniegti pierādījumi, cik personas izmanto šos pakalpojumus, kā arī nav saprotams, kādās adresēs šie pakalpojumi ir veikti, jo rēķinā par apsardzes veikšanu ir norādīta adrese /adrese A/, maksājumu uzdevumos nav norādīts, par kādu objektu un kādā adresē veikto pakalpojumu maksājums ir veikts.

Latvijas Republikas Augstākās Tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011.gada 18.maija spriedumā (lieta Nr.SKC-863/2011) norādīts, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu pēc tā prasījuma rakstura nav iespējams precīzi, balstoties uz lietā esošiem pierādījumiem, noteikt konstantu piedzenamo uzturlīdzekļu apjomu (medicīniskie izdevumi atšķiras atkarībā no tā, vai bērns slimo; izdevumi par mājokli atšķiras ziemas un vasaras mēnešos utt.). Līdz ar to izdevumu pozīcijās, kuras ir mainīgas, tiesa var noteikt atlīdzību pēc sava taisnīga ieskata, kas pamatots uz visu apstākļu apsvērumu.

Ņemot vērā teikto, tiesa atzīst, ka prasītājas norādītie izdevumi par ēdināšanu, apģērbu, apaviem, higiēnas līdzekļiem, mācību piederumiem, medikamentiem, komunālajiem pakalpojumiem, ir tādi izdevumi, kuru nepieciešamība ir vispārzināma un neapšaubāma, bet tie var mainīties atkarībā no gadalaika un citiem apstākļiem, tādēļ tiesa uzskata, ka bērna /pers. B/ uzturēšanai, vajadzībām vidēji mēnesī tiek tērēti un ir, tātad nepieciešami, apmēram 400,00- 500,00 *euro*, un vēl ņemot vērā, ka meita nodarbojas gan mūzikas skolā, gan vokālajā kolektīvā, gan piedalās citos pasākumos, kam arī ir nepieciešami izdevumi.

Vērtējot bērnam nepieciešamos izdevumus, tiesa vadās no Civilprocesa likuma 97.panta pirmās daļas, kas nosaka, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem, līdz ar to tiesa atzīst arī par vispārzināmu faktu, kas nav jāpierāda to, ka katra bērna ikdienas aprūpei ir nepieciešami līdzekļi pārtikas, apģērba, higiēnas preču, izglītojošu materiālu, komunālo pakalpojumu, ārstēšanas, kultūras un sporta pasākumu apmaksai.

Turklāt jāņem vērā fakts, ka tieši prasītāja ir tā, kas rūpējas par bērnu ikdienā.

Tiesa, ņemot vērā pušu sniegtos paskaidrojumus, lietā esošos un pārbaudītos pierādījumus, bērna /pers. B/ intereses un vajadzības, izvērtējusi pušu mantisko stāvokli un iespējas gūt ienākumus, kā arī to, ka meitai /pers. C/ ir 7 gadi un 9 mēneši, ņemot vērā, ka viņai ir veselības problēmas, ka atbildētājs maksā labprātīgi 150 *euro* mēnesī, tad atzīst, ka 210 *euro* mēnesī no atbildētāja meitas uzturēšanai ir samērīga summa, un ņemot vērā, ka atbildētāja mantiskais stāvoklis un iespējas gūt ienākumus tādu summu pieļauj maksāt un viņam vairāk citu apgādājamo nav, jo par to pierādījumi nav gūti.

Prasītājas prasīto summu 540,00 *euro* mēnesī meitas /pers. B/ uzturēšanai tiesa atzīst par nesamērīgi lielu un neatbilstošu ne bērna vajadzībām un interesēm, ne arī atbildētāja iespējām tādu summu maksāt.

Tiesa arī ņem vērā, ka no /datums/Vienošanās "Laulāto vienošanās, šķirot laulību" parakstīšanas brīža ir pagājuši gandrīz 3 gadi, /pers. B/ ir uzsākusi mācības, piedalās citos pasākumos, tātad uzturēšanas izdevumi ir palielinājušies.

Ņemot vērā teikto, tiesa atzīst, ka ir grozāms /datums/Vienošanās "Laulāto vienošanās, šķirot laulību" 2.2.punkts, ar kuru bija noteikts, ka laulātais apņemas ik mēnesi, sākot no vienošanās parakstīšanas, maksāt laulātājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai 150,00 *euro* apmērā, un piedzenami no atbildētāja uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturam ik mēnesi 210,00 *euro*.

Uzturlīdzekļu piedziņa jaunajā apmērā ir uzsākama ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu- 2016.gada 28.septembri.

Tā kā, atbildētājs ir labprātīgi veicis uzturlīdzekļu maksājumus 150,00 *euro* mēnesī, tad viņa veiktie maksājumi no 2016.gada 28.septembra ir ieskaitāmi piedzīto uzturlīdzekļu summā. Atbildētājam ir tiesības uzturlīdzekļu samaksu apstiprinošus dokumentus iesniegt vai uzrādīt zvērinātam tiesu izpildītājam.

Prasītāja ir pieteikusi lūgumu noteikt nekavējošu sprieduma izpildi. Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam spriedums izpildāms nekavējoši, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna intereses.

Tiesa arī ņem vērā, ka Civilprocesa likuma 203.panta ceturtā daļa paredz, ka ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi (uzturlīdzekļi), mainās apstākļi, kas ietekmē maksājuma apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Tā kā prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas uzturlīdzekļu lietā, tad tie ir piedzenami no atbildētāja.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 40.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva no piedzītās uzturlīdzekļu summas par gadu 335,54 *euro* (gada summa 2520,00 *euro*) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 12,64 *euro*.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 33., 35., 40., 42., 43., 93., 97., 190., 192., 193., 204.[1], 205. pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt daļēji.

Grozīt /datums/Vienošanās "Laulāto vienošanās, šķirot laulību" 2.2.punktu, ar kuru bija noteikts, ka laulātais apņemas ik mēnesi, sākot no vienošanās parakstīšanas, maksāt laulātājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai 150,00 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 210,00 *euro* (divi simti desmit *euro*), sākot ar 2016.gada 28.septembri līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, ieskaitot prasītājas kontā /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 335,54 *euro* (trīs simti trīsdesmit pieci *euro* un 54 *centi*), kas jāieskaita Valsts kasei, reģistrācijas Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, NMR 90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 12,64 *euro* (divpadsmit *euro* un 64 *centus*), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21499.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Noteikt /pers.B/ termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Daugavpils tiesas Preiļos kancelajā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā, skaitot no sprieduma pasludināšanas dienas- 2017.gada 31.marta, Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Daugavpils tiesas tiesnese (paraksts) A.Stikāne